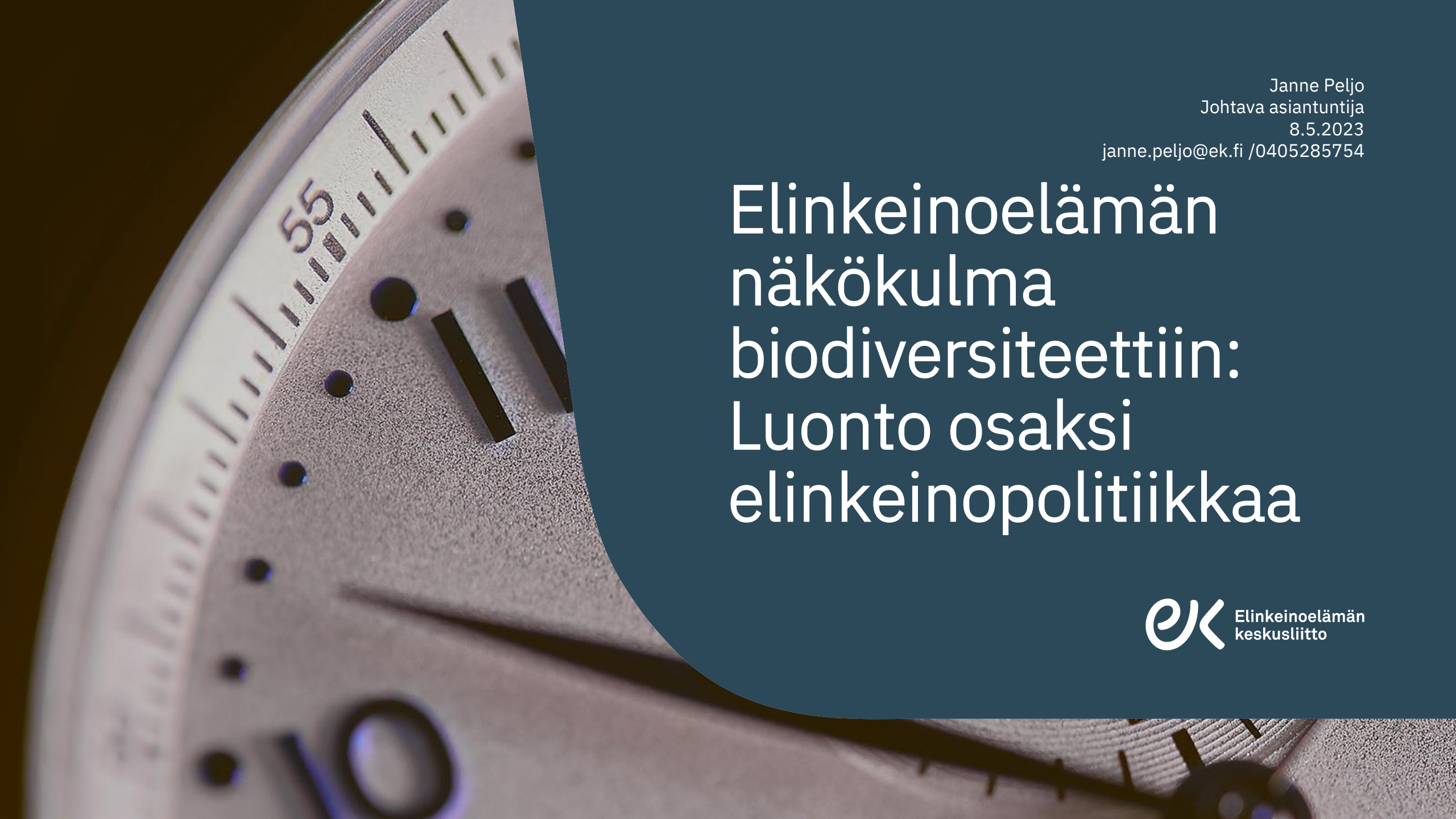

Janne Peljo
Johtava asiantuntija

8.5.2023

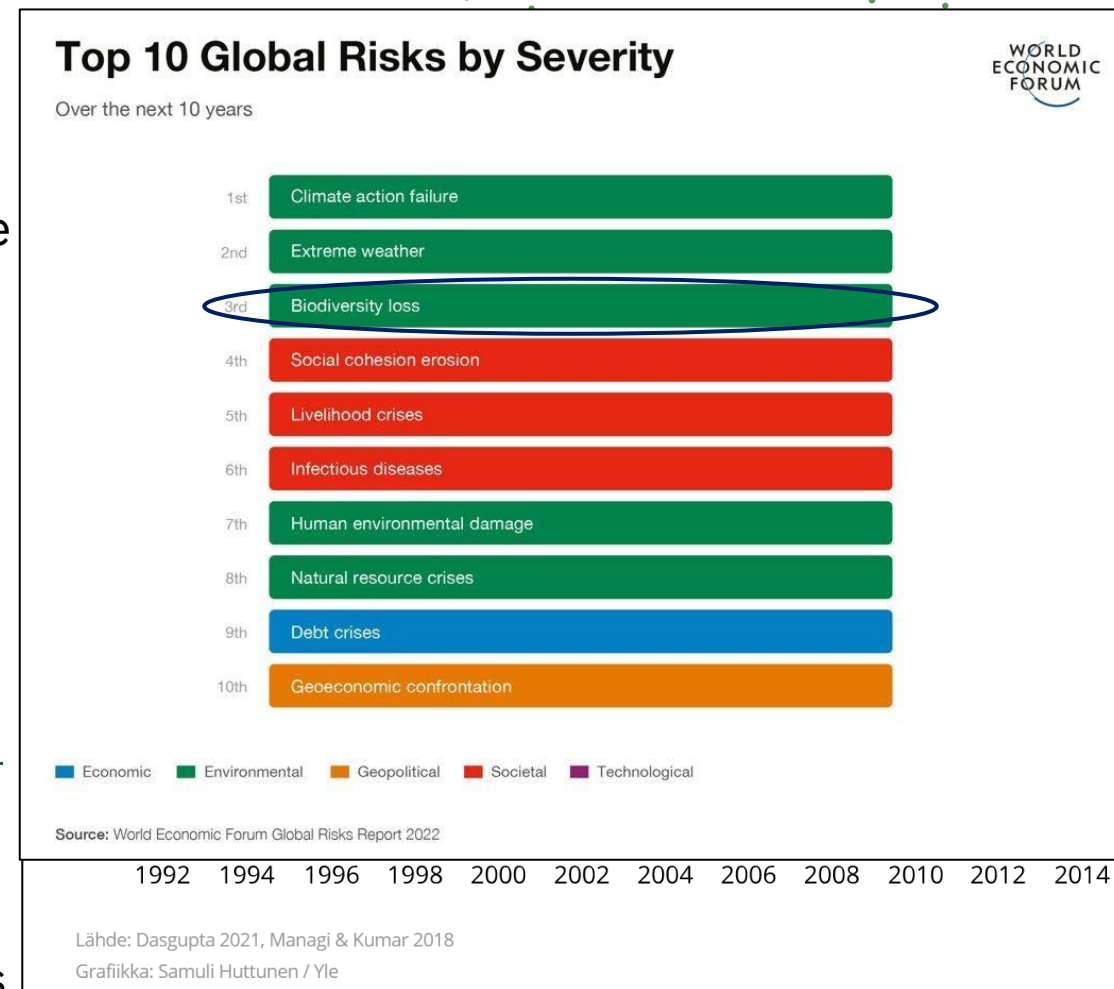
janne.peljo@ek.fi /0405285754

Elinkeinoelämän näkökulma biodiversiteettiin: Luonto osaksi elinkeinopolitiikkaa

 Elinkeinoelämän
keskusliitto

Miksi luontokato on noussut yritysmailman agendoille?

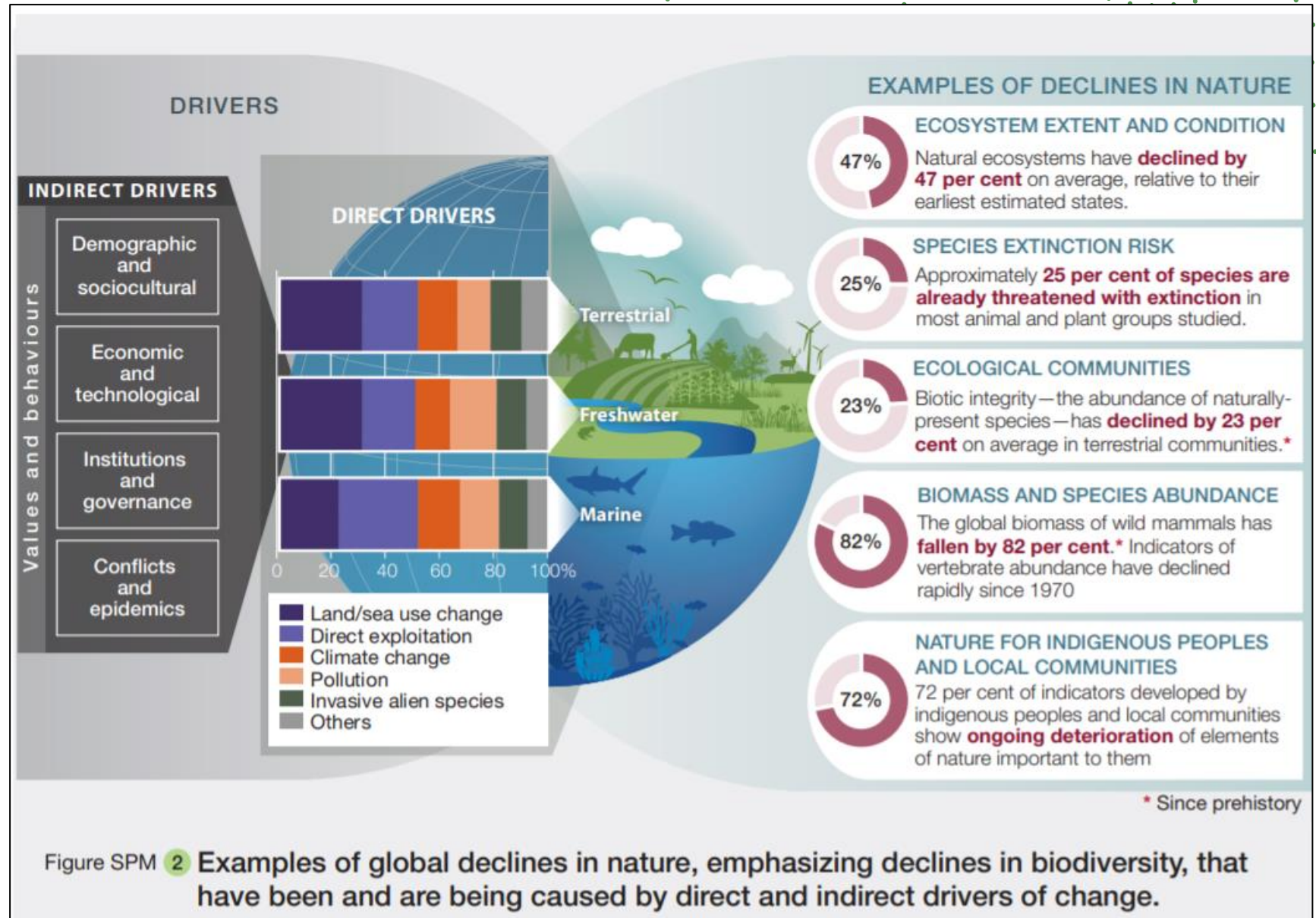
- Luonnon monimuotoisuuden hupeneminen eli luontokato etenee huolestuttavaa vauhtia.
  - Dasguptan raportti: Luonnon monimuotoisuus hupenee nopeammin kuin koskaan ihmiskunnan historiassa.
  - WEF: Ihmisen vaikutuksesta 83% villoista nisäkkäistä ja puolet kaikista kasveista menetetty.
  - IPBES: Ekosysteemipalvelut hupenemassa, monet kriittiset ekosysteemit lähestyvät hälyttävää tilaa.
- Luontokadolla mittavat taloudelliset vaikutukset:
  - WEF 2022: Yli puolet maailman BKT:sta riippuvaista luonnosta ja sen palveluista. Luontokato yritysjohdajien riskikartoituksessa 3. vakavin riski.
  - BCG: Ekosysteemipalveluiden arvo vuosittain \$150 biljoonaa. Ekosysteemipalveluiden hupenemisesta maailman taloudelle vuositasolla \$5 biljoonan menetys

Ajurit ja vaikutukset

Keskeiset luontokadon ajurit:

- Maankäytön muutokset
- Luonnonvarojen käyttö
- Ilmastonmuutos
- Vieraslajit
- Ilman, veden sekä maaperän saastuminen
- Vaikutukset hälyttäviä niin lajistolle kuin ekosysteemeille.

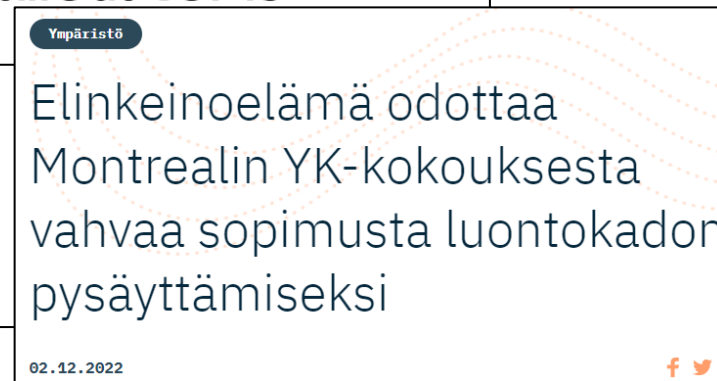
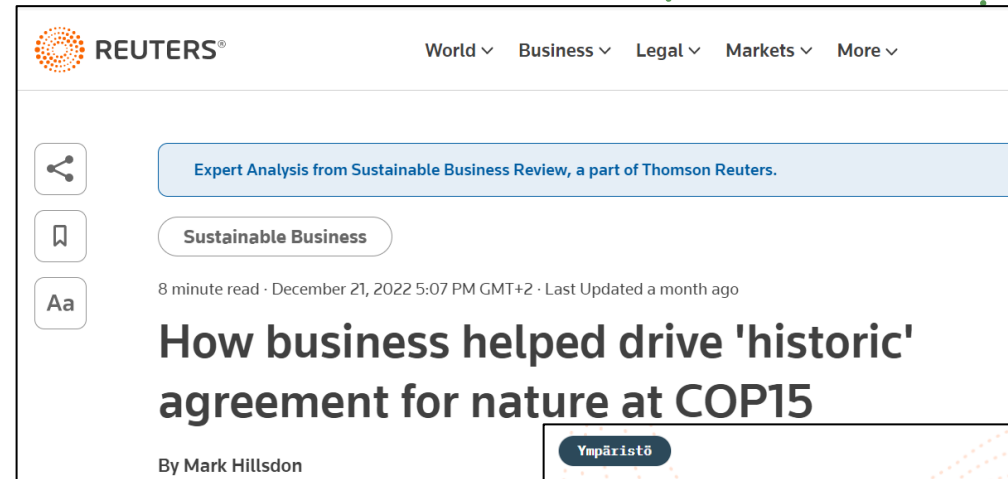

Lähde: [IPBES \(2019\)](#): Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services.,

Luontokadon pysäyttämisestä historiallinen YK-sopu 2022, osoittaa suunnan toimille

Montreal-Kunming –sopimus: 2030 mennessä

- Maailmanlaajuisesti tavoitteena 30 %:n suojeleisuus maa- ja vesialueista.
- Vähintään 30 % heikentyneistä maa- ja vesiekosysteemeistä tulee ennallistaa.
- Vaaditaan suuria monikansallisia yrityksiä ja rahoituslaitoksia arvioimaan ja raportoimaan toimintansa luontovaikutukset, -riippuvuudet ja riskit.
- Puolitetaan luontoon päätyvien ylimääräisten ravinteiden määrä ja tuholaismyrkköjen riskit.
- Pienennetään ekologista jalanjälkeä, puolitetaan ruokahävikki ja vähennetään ylikulutusta.

Käynnissä ja edessä YK-tavoitteiden jalkauttaminen

- EU:n biodiversiteettistrategia vuoteen 2030 on linjassa Montreal-Kunmingin tulosten kanssa
  - EU:n Green Deal ohjelman myötä biodiversiteettiin linkittyvä sääntely on merkittävässä kasvussa ja jo kasvanut: suojelu ja ennallistaminen, toimitusketjut ja rahavirrat
- Suomessa valmistellaan uutta kansallista biodiversiteettistrategiaa sekä toimintaohjelmaa
  - Strategiasta linjaaminen ja toimintaohjelman käynnistäminen heti aloittavan hallituksen työpöydällä
- Sijoittajat ja yritykset aktivoituneet arvioimaan biodiversiteettiteemaa
  - Työkalut ja viitekehykset yritysten ja sijoittajien biodiversiteettityön tueksi kehittyvät vauhdilla
  - Raportointivaatimukset kasvavat markkinaehtoisesti

**Ilmarisen
Luonnon monimuotoisuus
-tiekartta**

2022

Missä suomalainen elinkeinoelämä menee tällä hetkellä biodiversiteetin suhteen?

Talous | Luontokato EK:n kysely: Yrityksistä yli puolet arvioi luontokadon vaikuttavan niiden toimintaan

Viranomaisten, omistajien ja työntekijöiden lisäksi myös kuluttajat edellyttävät yrityksiltä luonnon monimuotoisuudesta huolehtimista. Valtiosa kyselyyn vastanneista yrittäjistä ja yritysjohtajista uskoo, että biodiversiteetillä ja sen huomioimisella on merkitystä liiketoiminnalle.

EK:n kyselyssä valtaosa yrittäjistä ja yritysjohtajista uskoo, että luonnon monimuotoisuudella ja sen huomioimisella on merkitystä liiketoiminnalle. KUVA: EMMI KORHONEN / LEHTIKUVA

Samuli Niinivuo HS
7.7. 9:12

Tavoitteena luontopositiivinen, hiilineutraali kemiateollisuus

Kemiateollisuus lähtee tavoittelemaan luontopositiivista, hiilineutraalia toimialaa vuoteen 2045 mennessä. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen on osa kemiateollisuuden omaehtoisen vastuullisuusohjelman kokonaisuutta.

24.3.2022 | Rakennusteollisuus RT ry | Keskusliitto

Rakennusteollisuus RT järjestää jäsenyöpajoja biodiversiteetistä

Rakennusteollisuus RT järjestää jäsenilleen kahden työpajan kokonaisuuden alan biodiversiteettivaikutuksista, niiden mittaamisesta ja hallinnasta.

KEMIANTEOLLISUUS

Aamunavaus

Luonnon moninaisuuden merkitys ja hallinta yrityksissä

23.3.2022

palta

Teknologiaateollisuuden biodiversiteettiohjelma: Tavoitteena turvata ja lisätä luonnon monimuotoisuutta

Talous | HS ympäristö

Energia-ala lupaa lopettaa luonnon monimuotoisuuden heikentämisen

Ala lupaa olla biodiversiteetille "nettopositiivinen" vuonna 2035, vaikka ei vielä tiedä, mitä se tarkoittaa ja miten sitä mitataan.

28.09.2021 15:15 Uutiset vastuullisuus, kuluttaja, kaupan liitto, monimuotoisuus, biodiversiteetti, luonto

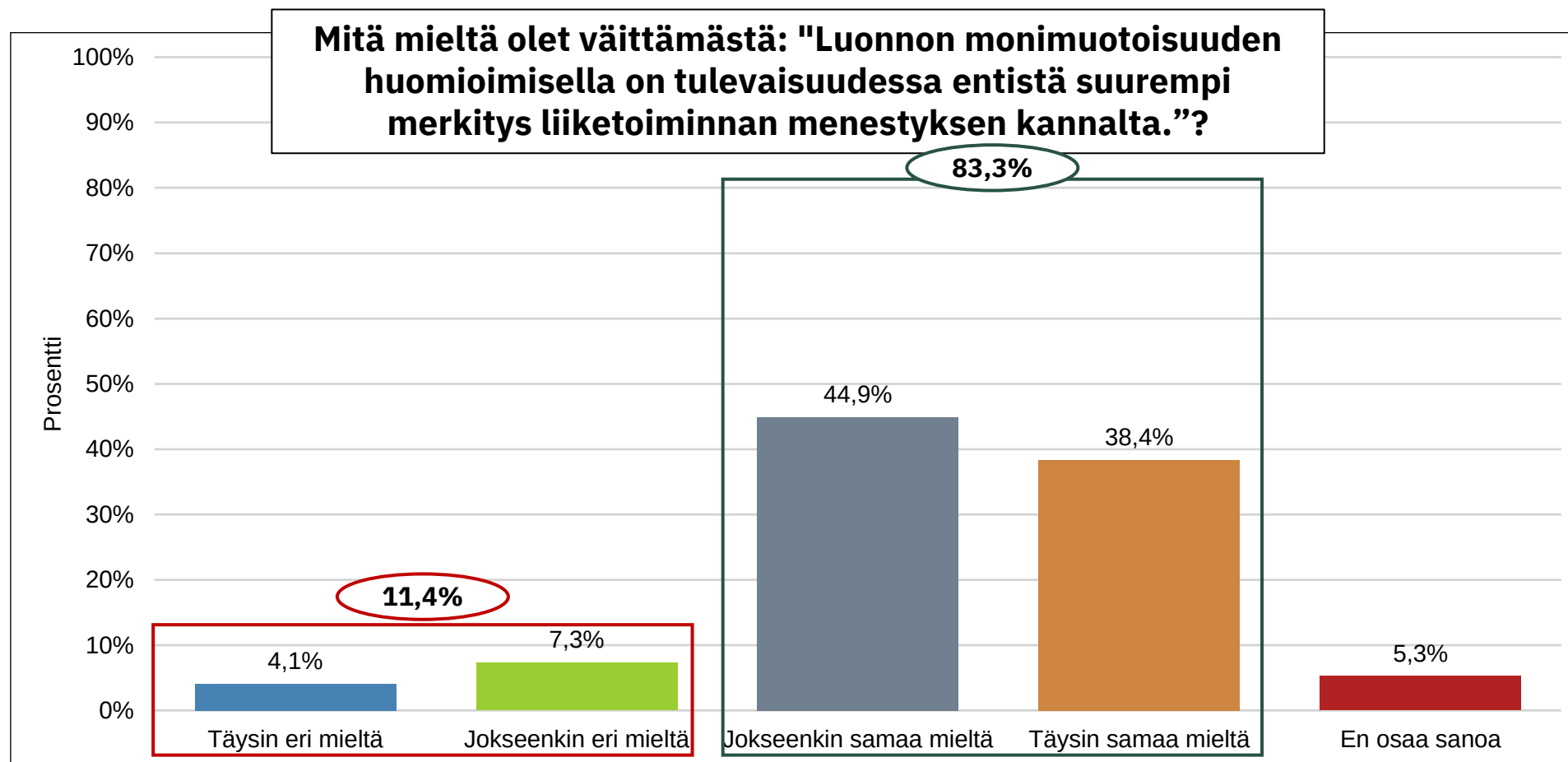
Kaupan liitto mukana luonnon monimuotoisuutta edistävässä Biodiversiteetti-hankkeessa: "Aihe koetaan tärkeäksi kaupan alan yrityksissä"

Kaupan liitto on mukana Turun yliopiston johtamassa Biodiversiteetti-hankkeessa, jossa tarkastellaan luonnon monimuotoisuutta eri tekijöiden, kuten kulutuksen, liiketoiminnan ja koko yhteiskunnan kannalta. Hankkeen tavoitteena pysäyttää luonnon köyhtymistä ja elvyttää sen monimuotoisuutta.

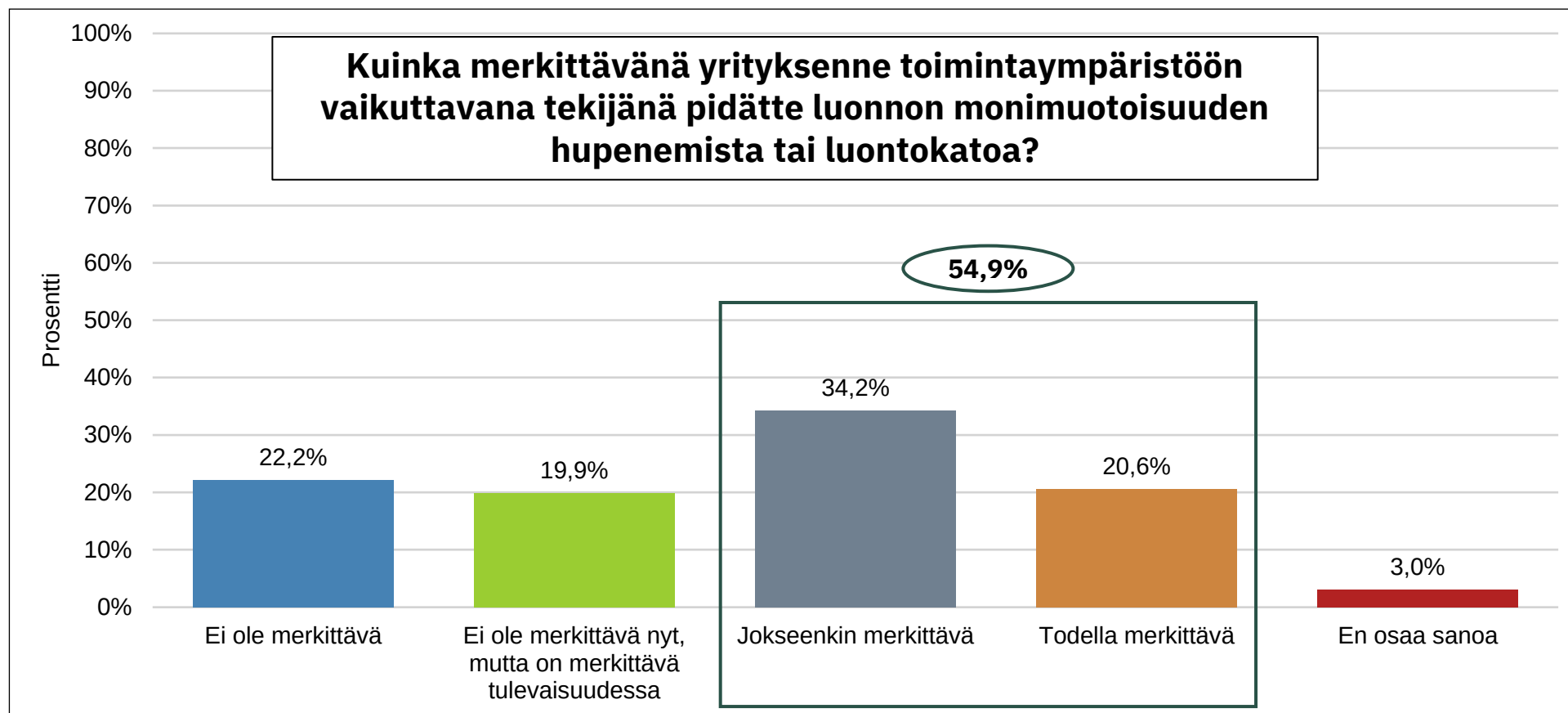
Vesivoima on muuttanut virtavesien elinympäristöjä. Padot estävät vaelluskalojen kulun ja vähentävät niiden lisääntymisalueita. Kuva Harjavallasta. KUVA: HEIKKI TYYNYSNIEMI

Jarno Hartikainen HS
9.6. 6:28

83 prosenttia arvioi, että luonnon monimuotoisuuden huomioimisella on tulevaisuudessa entistä suurempi merkitys liiketoiminnan ja yrityksen menestyksen kannalta

55 prosenttia vastaajista pitää luontokatoa toimintaympäristöön vaikuttavana tekijänä jo nyt

Elinkeinoelämän näkökulmat luonnon monimuotoisuuteen

0

Luonto ja luonnon monimuotoisuus luovat pohjan taloudelle, ja huolestuttavaa vauhtia etenevä luontokato muodostaa merkittäviä riskejä taloudelle ja yritysten toiminnalle tulevaisuudessa.

1

EK tukee tavoitteita luontokadon pysäyttämiseksi globaalisti, Euroopassa ja Suomessa, ja tukee YK:n biodiversiteettikokouksen vahvaa sitoumusta tavoitteisiin ja toimiin globaalin luontokadon pysäyttämiseksi.

2

Elinkeinoelämä on valmis toimiin luontokadon hillitsemiseksi. Toimenpiteet tulee kohdistaa kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti, ja sääntelyn tulee olla selkeää sekä ennakoitavaa.

3

Vastuullisuus on yksi kestävän kilpailuedun lähde suomalaiselle elinkeinoelämälle, ja luonnon monimuotoisuuden huomioiminen liiketoiminnassa on merkittävä osa yritysten vastuullisuustyötä.

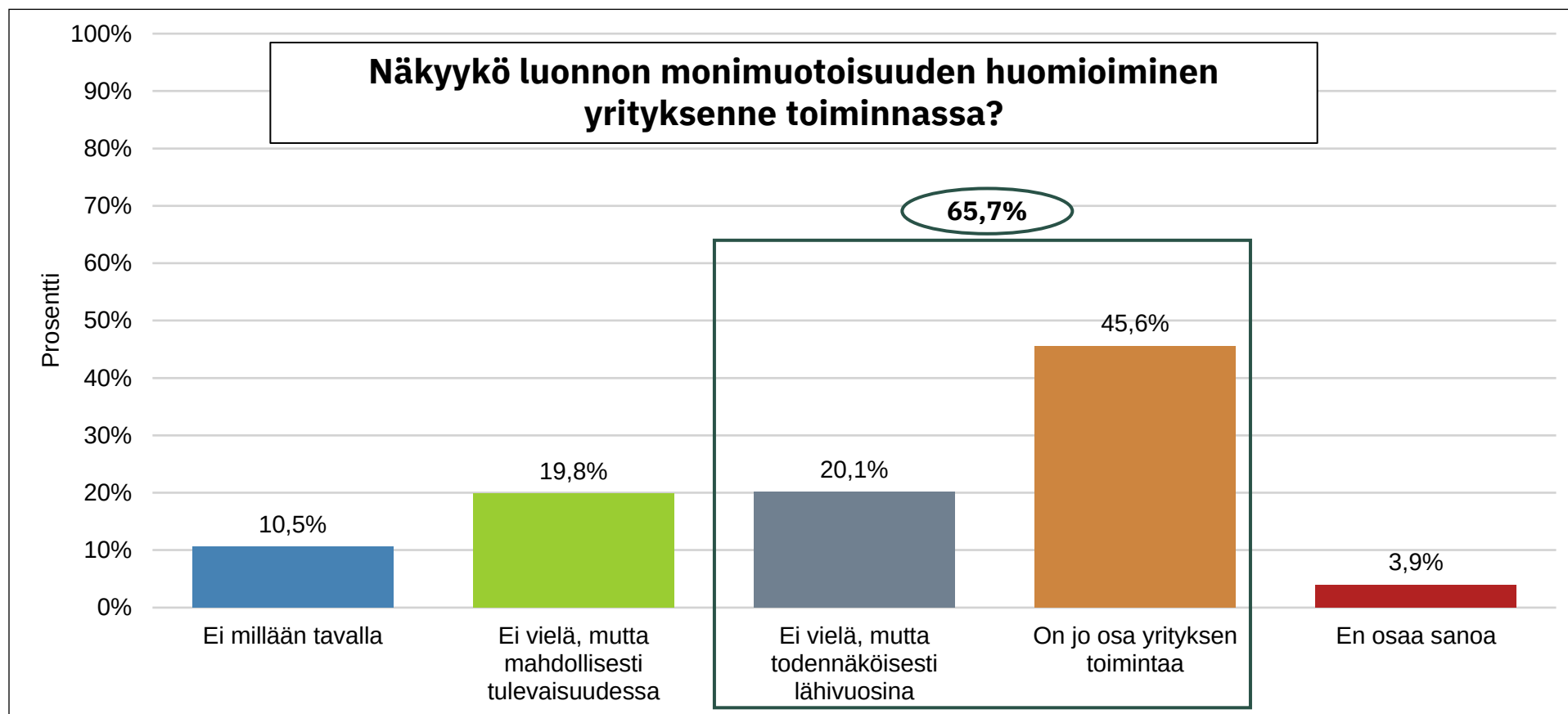
Seuraavan hallituksen tulee tarttua luontokadon pysäyttämiseen, markkinoita hyödyntäen

- 1** **Tuetaan yritysten mahdollisuuksia tarttua toiminnassaan luontokadon hillintään tiiviissä yhteistyössä toimialojen ja yritysten kanssa.** Tavoitteen saavuttamiseksi Suomessa **lähdetään määrätietoisesti edistämään vapaaehtoisen ekologisten kompensatioiden hankkeita** luomalla malli ja kriteerit, jota yritykset voivat hyödyntää.
- 2** **Selvitetään valtion ja toimialojen välisenä yhteistyönä eri toimialojen vaikutukset luontokatoon** kotimaassa ja soveltuvilta osin myös kansainvälisesti. Arvion pohjalta toimialat laativat vapaaehtoisuuteen pohjautuen suunnitelmat keskeisistä toimista negatiivisten luontovaikutusten vähentämiseksi.
- 3** **Koordinoidaan toimia** ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja luontokadon pysäyttämiseksi kansallisella tasolla julkishallinnon ja elinkeinoelämän toimialojen tiiviissä yhteistyössä, esimerkiksi ilmastopolitiikan pyöreän pöydän toimintamallia kehittämällä.
- 4** Luodaan yhden luukun periaatteella toimiva **bisnes- ja biodiversiteetti osaamiskeskittymä** tukemaan elinkeinoelämän luonnon monimuotoisuuteen liittyvää tavoitteenasetantaa, raportointia ja luontotoimia sekä jakamaan oppeja parhaista käytännöistä yritysten välillä.

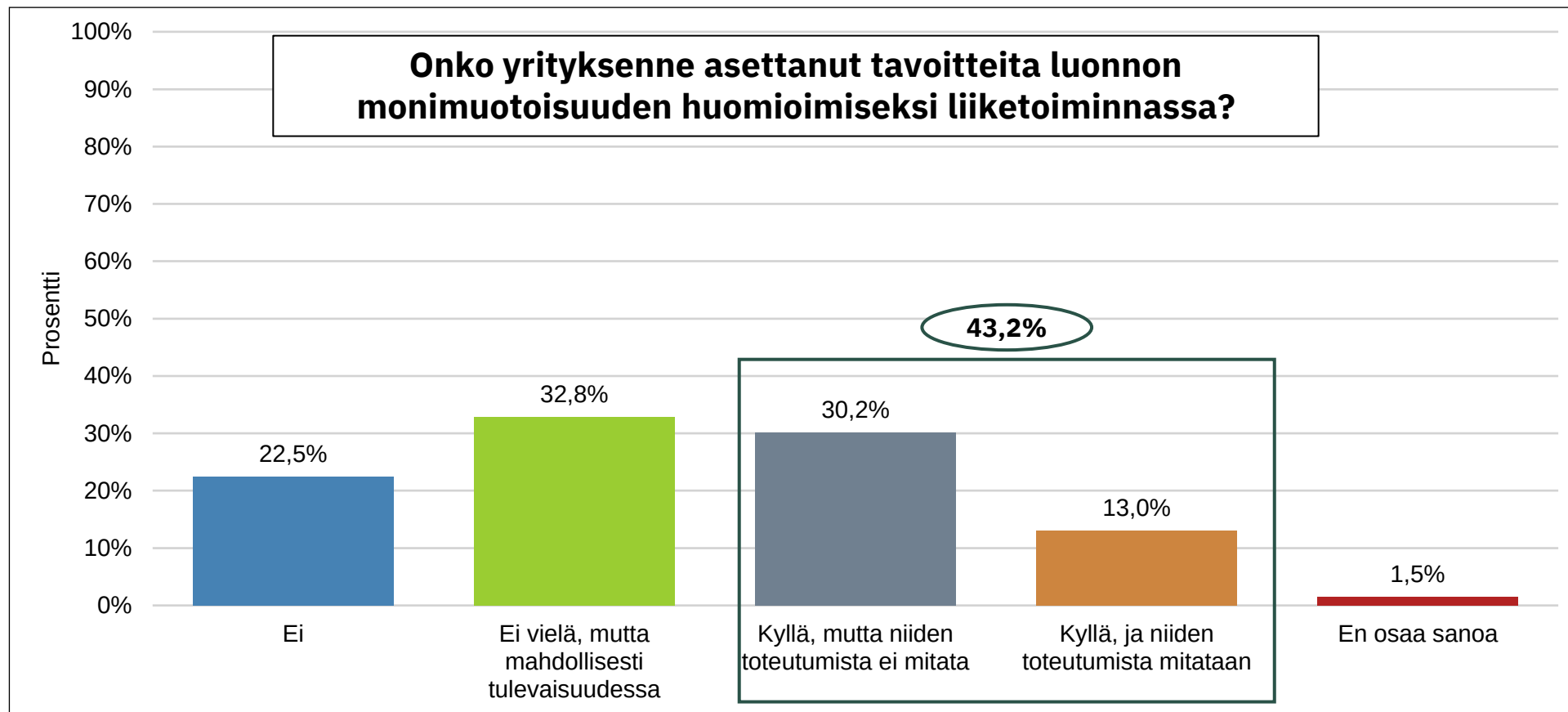
Seuraavan hallituksen tulee tarttua luontokadon pysäyttämiseen, markkinoita hyödyntäen

- Suomessa puuttuu vielä kokonaisvaltainen strateginen ote luontokatoon yhteiskunnallisena ja taloudellisena kysymyksenä.
- Kytkeä ilmastomuutokseen on asiasisällöllisesti vahva, mutta kokonaisvaikutusten sekä ilmaston ja luonnon tarkastelu kokonaisuutena ja yhteensovittaminen talouden kanssa edellyttää askeleita eteenpäin.
- Paljon hyvää toimintaa jo käynnissä, työn jatkaminen tärkeää:
  - Vapaaehtoisuuteen pohjautuvat ohjelmat olleet menestys, ja on syytä muuttaa vapaaehtoisuuteen perustuvat Helmi-, METSO-, ja Nousu -ohjelmat sekä vesiensuojelun tehostamisohjelma pysyviksi ja varata niille riittävät resurssit.
  - Kansallinen Dasgupta-selvitys avaa luontokadon taloudellisia näkökulmia Suomessa.
  - Metsien suojelu valtion mailla yksi hyvä keino vanhojen ja luonnontilaisten metsien turvaamiseen Suomen biodiversiteettisitoumusten edellyttämällä tavalla.
  - Pantsarin raportin toimenpiteissä paljon hyviä ajatuksia, kuten valtion ja yritysten yhteiset projektit ympäristön tilan parantamiseksi tai ekologiset yhteiskompensaatiohankkeet

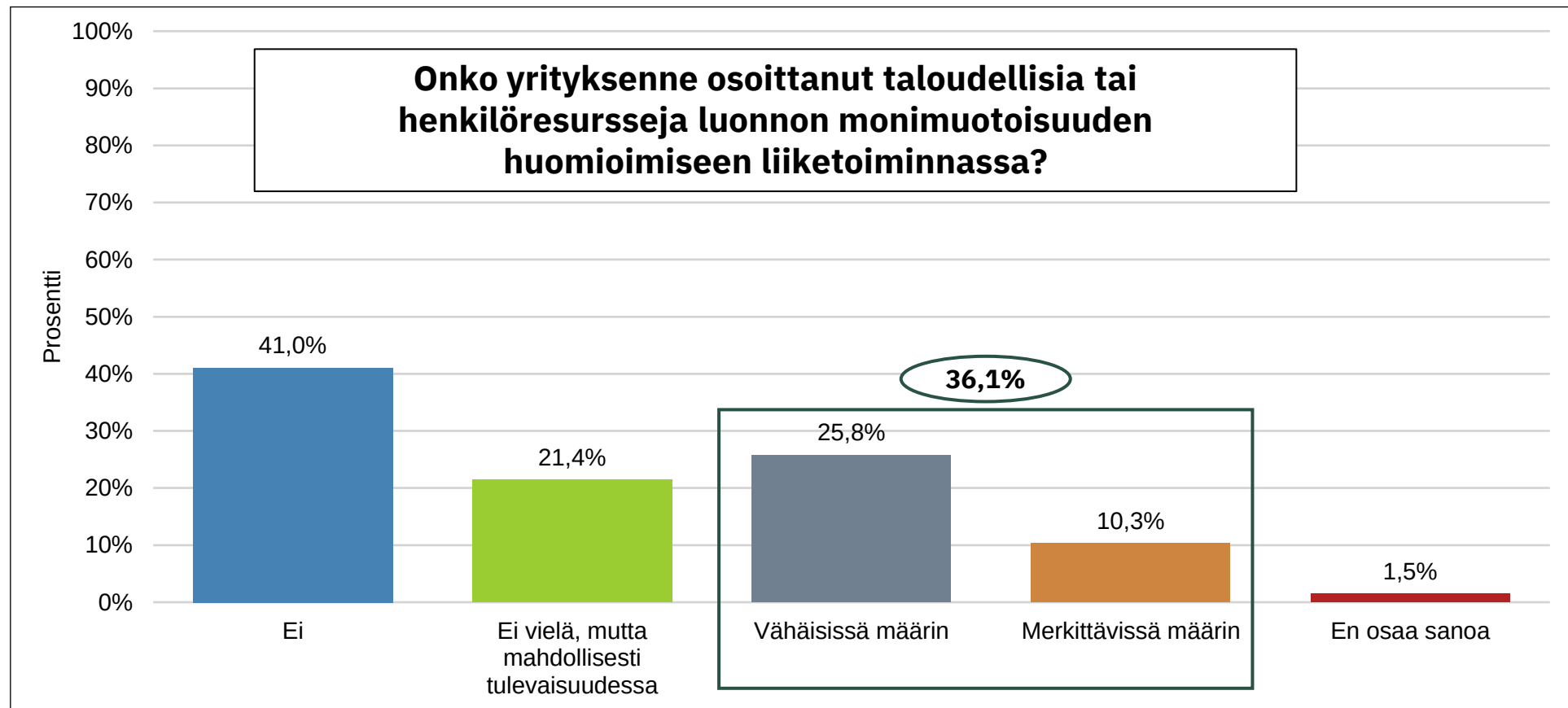
46% vastaajista kertoo luonnon monimuotoisuuden huomioimisen näkyvän yrityksen toiminnassa jo nyt

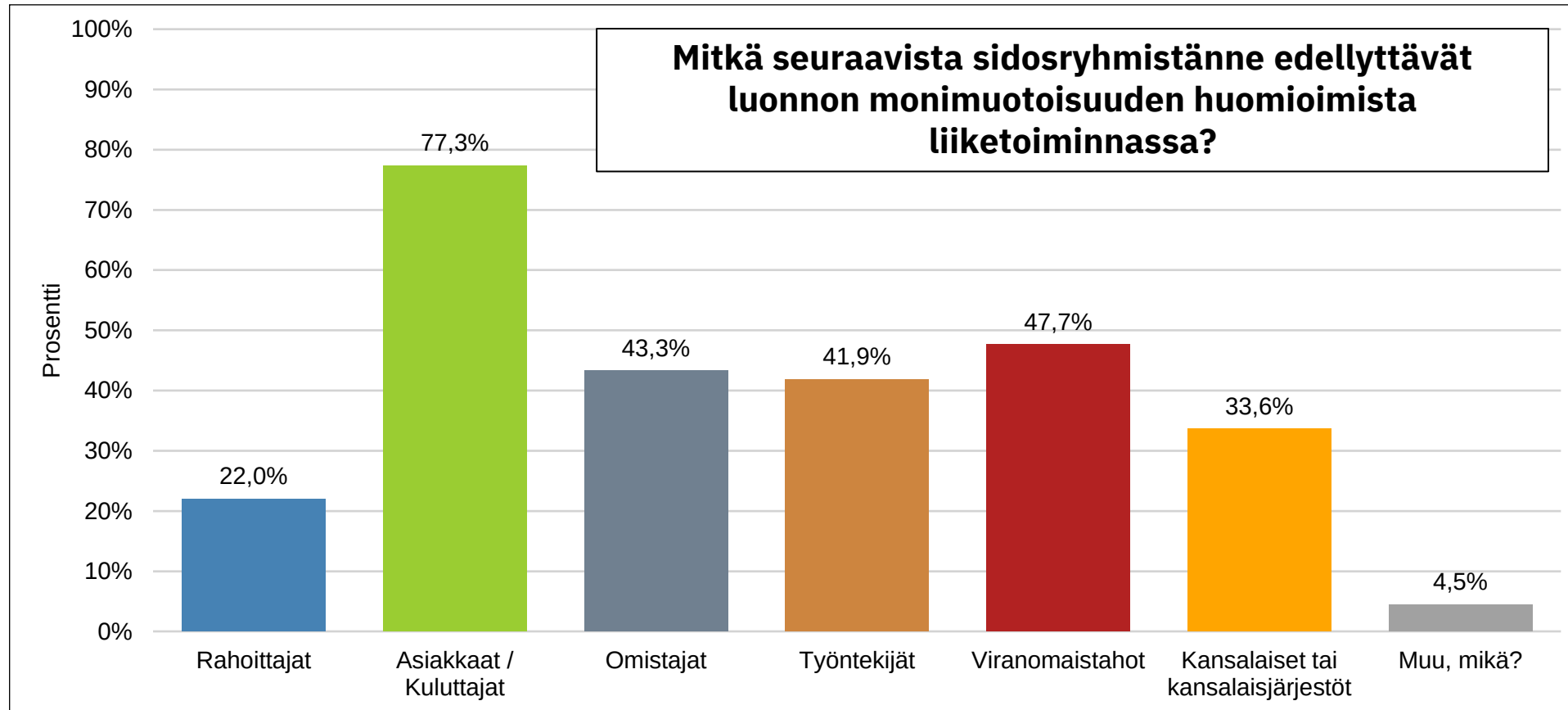
43% yrityksistä on asettanut tavoitteita luonnon monimuotoisuuden huomioimiseksi, 13%:lla myös mittarit

Resursseja monimuotoisuuden huomioimiseen on osoittanut vasta 36% vastanneista yrityksistä

Asiakkaat ja kuluttajat koetaan tärkeimmäksi sidosryhmäksi luonnon monimuotoisuuden kannalta

Muu, mikä?:

- Yhteistyökumppanit
- Ympäristösertifikaatti
- Omat arvot
- Vastuullisuus, Vastuullisen sijoittamisen tavoitteet
- Yleinen mielipide
- Media

Luonto on tullut yritysten pöydälle jäädäkseen, nyt ollaan kiihtyvän kehityksen vaiheessa.

1

Taloutemme rakentuu luonnon varaan. Luonnon monimuotoisuuden hupeneminen muodostaa merkittäviä taloudellisia riskejä.

2

Sijoittajien ja yritysten pöydille luonnon monimuotoisuus on nousemassa tutkalle erityisesti riskienhallinnallisesta näkökulmasta, mutta datan ja työkalujen puute vielä hidasteena.

3

Tietoisuus luontokadon vaikutuksista ja yleisempi vastuullisuuden trendi keskeisinä ajureina. Edessä ilmastokysymyksistä tuttu kehitys: Tilannekuvan muodostaminen, vaikutusten ja sidonnaisuuksien arvioiminen, tavoitteiden asettaminen ja etenemisestä raportointi.

4

Käytäntöjen ja työkalujen kehittyessä tarve tässä vaiheessa ennen kaikkea uskottaville politiikkatavoitteille ja tuelle rakenteiden kehittämisessä.

**Elinkeinoelämän
keskusliitto**